

Obchody stulecia Towarzystwa Internistów Polskich. Zagadnienia reumatologiczne

Część pierwsza:

Pierwsza Gala Interny Polskiej

Katowice, 9–10 marca 2006 r.

*Centenary of the Polish Society of Internal Medicine.
Rheumatological aspects*

The First Part:

The First Solemn Meeting of the Polish Internists

Katowice, March 9-10, 2006

W 1906 r. długoletnie wysiłki internistów polskich, zmierzające do utworzenia odrębnej organizacji polskich lekarzy chorób wewnętrznych zostały uwieńczone powodzeniem. We Lwowie powstał Komitet Organizacyjny Sesji Chorób Wewnętrznych VI Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich, co dało początek Towarzystwu Internistów Polskich. Powstanie towarzystwa było wynikiem wyodrębnienia się nauki o chorobach wewnętrznych z całości nauk lekarskich, było również wyrazem świadomości narodowej lekarzy polskich, którzy nie chcieli być członkami stowarzyszeń państw zaborczych. W 1892 r. pojawił się pierwszy zachowany wniosek, przedstawiony przez wybitnego internistę krakowskiego Edwarda Sasa-Korczyńskiego, mówiący o organizacji corocznych spotkań internistów polskich [1]. Planowany na rok 1900 Zjazd Lekarzy w Poznaniu w ostatniej chwili został zablokowany przez władze pruskie i dopiero w 1906 r. uczeń i współpracownik Edwarda Sasa-Korczyńskiego – Władysław Antoni Gluźniński założył wspomniany wyżej komitet, przygotowujący zorganizowaną w 1907 r. Sesję Chorób Wewnętrznych (Lwów, 22–25.07.1907 r.), która była jednocześnie pierwszym zjazdem towarzystwa. Do wybuchu I wojny światowej odbyły się 4 zjazdy Towarzystwa Internistów Ziemi Polskich (państwa zaborcze nie zgodziły się na nazwę „internistów polskich”). Po I wojnie światowej i wojnie polsko-bolszewickiej w 1923 r. przekształcono organizację w nowoczesne Towarzystwo Internistów Polskich i rozpoczęto wydawanie Polskiego Archiwum Medycyny Wewnętrznej. Przez cały ten czas pracami towarzystwa kierował Władysław Antoni Gluźniński. Od 1923 r., z przerwą spowodowaną II wojną światową, Towarzystwo działa nieprzerwanie [2–4]. W 2004 r. odbył się w Katowicach XXXV Zjazd Towarzystwa Internistów Polskich (9–12.09.2004 r.) [5].

Reumatologia, która wyłoniła się jako specjalizacja szczegółowa z nauki o chorobach wewnętrznych, ze względu na odmienną metod terapeutycznych stała przez wiele lat w pewnym oddaleniu od interny. Dopiero ostatnie 2–3 dekady to czas intensywnego zbliżania się, wynikający

Adres do korespondencji:

prof. dr hab. med. Eugeniusz Józef Kucharz, Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Reumatologii,
Śląska Akademia Medyczna, ul. Ziółowa 45/47, 40-635 Katowice, faks +48 32 202 99 33

m.in. z innego spojrzenia patogenetycznego na choroby narządu ruchu, zastosowania nowych leków, a przede wszystkim całościowego ujmowania chorego. Wspomnieć należy, że jeden z wielkich twórców Towarzystwa Internistów Polskich, Witold Eugeniusz Orłowski [6], czynnie wspierał rozwój reumatologii. Był członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Walki z Gośćcem, a w jego zespole pracowała (i habilitowała się) Eleonora Reicher [7]. Píše ona o związkach reumatologii z interną m.in. we wstępie do pierwszego polskiego podręcznika reumatologii. Na początku lat 50. ubiegłego wieku, w Polskim Archiwum Medycyny Wewnętrznej ukazywały się zeszyty specjalne poświęcone reumatologii [8]. Od 1974 r. działa Sekcja Reumatologiczna, którą założyła Henryka Małdyk (członek honorowy Towarzystwa Internistów Polskich) (fot. 1.), a obecnie kieruje nią Irena Zimmermann-Górska. łączy ona tę funkcję z kierowaniem Sekcją ds. Kształcenia Przeddyplomowego. W latach 2001–2004 na czele towarzystwa stała Irena Zimmermann-Górska, obecnie prezesem jest Eugeniusz Józef Kucharz, a w 2008 r. na czele Towarzystwa Internistów Polskich stanie Jacek Musiał. W skład obecnego Zarządu Głównego wchodzi m.in. Anna Kotulska (sekretarz Zarządu Głównego) i Mariusz Puszczewicz. Wszystko to wskazuje, że związki Towarzystwa Internistów Polskich z reumatologią są trwałe i korzystne dla polskiej medycyny.

Stulecie powstania Towarzystwa Internistów Polskich było obchodzone przez cały 2006 r. i początek 2007 r. w cyklu imprez. W niniejszym sprawozdaniu omówione zostaną tylko sprawy związane z reumatologią, dotyczące konferencji otwierającej obchody stulecia.

Uroczystości stulecia rozpoczęła Pierwsza Gala Interny Polskiej. W dniach 9–10 marca 2006 r. Katowice gościły ok. 1000 internistów uczestniczących w tej konferencji. Myślą przewodnią spotkania była integracja towarzystw naukowych reprezentujących tzw. specjalności szczegółowe związane z chorobami wewnętrznymi. Na zaproszenie Towarzystwa Internistów Polskich przybyli do Katowic przewodniczący towarzystw lub ich przedstawiciele i wygłosili wykłady reprezentujące ich specjalność.

Konferencję poprzedziła uroczysta kolacja wydana w salach hotelu Qubus, podczas której reprezentanci lekarzy chorób wewnętrznych z całego kraju otrzymali Medale Stulecia. Wśród wyróżnionych nie brakło reumatologów. Medale przyznano m.in. Krystynie Bernackiej, Irenie Fiedorowicz-Fabrycy, Henryce Małdyk, Stefanowi Mackiewiczowi, Włodzimierzowi Maślińskiemu, Mariuszowi Puszczewiczowi, Jackowi Szechińskiemu, Stanisławowi Sierakowskiemu, Witoldowi Tłustochowiczowi, Irenie Zimmermann-Górskiej.

Sesje naukowe odbywały się w salach Wydziału Prawa Uniwersytetu Śląskiego. Polskie Towarzystwo Reumatologiczne reprezentował Witold Tłustochowicz, który przedstawił wykład *Nowe strategie leczenia chorych na reumatoidalne zapalenie stawów i chorobę zwyrodnieniową stawów*. Wspomnieć należy też o wykładzie wygłoszonym przez Eugeniusza J. Kucharza pt. *Wkład Polaków w rozwój medycyny wewnętrznej w świecie*. Wieczorem pierwszego dnia konferencji odbyła się uroczystość oficjalnego otwarcia obrad, która zgromadziła uczestników i gości w sali Filharmonii Śląskiej. Gościem specjalnym był wnuk założyciela Towarzystwa Internistów Polskich dr Przemysław Gluziński z rodziną (w tym prawnikiem i praprawnukami założyciela Towarzystwa). Na ręce gościa specjalnego wręczony został Medal Stulecia z

Fot. 1. Najstarsze zachowane zdjęcie Zarządu Głównego Towarzystwa Internistów Polskich, wykonane w Warszawie w 1974 r. Pierwsza z prawej – założycielka Sekcji Reumatologicznej Henryka Małdyk. Siedzą od lewej: Tadeusz Kraska, Jan Dzieniszewski, Kazimierz Jasiński, Edward Rużyłto, Stanisław Kirchmayer, Bohdan Milewski, Henryka Małdyk. Stoją od lewej: Marian Tulczyński, Kazimierz Wysocki, Wiktor B. Szostak, Tadeusz Bogdanik.

dyplomem oznaczonym nr 1, symbolicznie przyznany założycielowi Towarzystwa Internistów Polskich. Uczestnicy konferencji otrzymali też wydaną z okazji konferencji biografię Władysława Antoniego Gluźńskiego [11]. Podczas uroczystości w filharmonii wręczono tytuły członka honorowego zasłużonym internistom polskim. Dołączyli oni do grupy 60 osób wyróżnionych tym tytułem na przestrzeni minionego wieku. Wśród nowo mianowanych członków znalazły się Krystyna Bernacka i Irena Zimmermann-Górska, a także zajmujący się rehabilitacją Stanisław Rudnicki.

Konferencja Gala Interny Polskiej spotkała się z dużym zainteresowaniem słuchaczy, którzy zapełniali sale wykładowe do końca sobotniego popołudnia. Dobrze się stało, że spotkali się we wspólnym programie szkoleniowym przewodniczący towarzystw specjalistycznych, prezentując to, co ich zdaniem jest najważniejsze i najbardziej potrzebne internistom, a wśród tematów były zagadnienia reumatologiczne. Był to może mały, ale istotny krok ku integracji edukacyjnej specjalności szczegółowych.

prof. dr hab. med. Eugeniusz Józef Kucharz

Piśmiennictwo

1. Kucharz EJ. Pradzieje Towarzystwa Internistów Polskich. *Pol Arch Med Wewn* 1994; 92: 87-88.
2. Kucharz EJ. Towarzystwo Internistów Polskich. W: *Słownik polskich towarzystw naukowych*. Sordylowa B. (red.). wyd. nowe, tom I. Polska Akademia Nauk, Warszawa 2004; 773-779.
3. Kucharz EJ. Zarys dziejów Towarzystwa Internistów Polskich. *Pol Arch Med Wewn* 2004; 112 supl. 1: 43-49.
4. Kucharz EJ. Zarys dziejów Towarzystwa Internistów Polskich. W: *Gala Interny Polskiej*. Program. Wydawnictwo Symposium, Poznań 2006; 11-13.
5. Kucharz EJ. XXXV Zjazd Towarzystwa Internistów Polskich, Katowice 9–12 września 2004 r. *Pol Arch Med Wewn* 2005; 114: 717-721.
6. Kucharz EJ. Professor Witold Eugene Orłowski: life and achievements of an eminent Polish internist. *Acta Med Hist Rig* 2000; 5(24): 85-92.
7. Szwej-Bar B, Kucharz EJ. Życie i działalność profesor Eleonory Reicher (1884–1973). *Ann Acad Med Siles* 1996; 31: 237-243.
8. Zeszyt poświęcony reumatologii. Red. Edward Rużyłło, sekr. Zygmunt Chojecki. *Polskie Archiwum Medycyny Wewnętrznej* 1954, tom 24, nr 3a.
9. Pamiętnik I Ogólnopolskiej Konferencji Reumatologów, Stalinogród 1–2.X.1954. Red. Edward Rużyłło, sekr. Wojciech Beer. *Polskie Archiwum Medycyny Wewnętrznej* 1954, tom 24, nr 4a.
10. Kucharz EJ. *Polskie Archiwum Medycyny Wewnętrznej 1923-2003*. *Pol Arch Med Wewn* 2003; 110: 805-808.
11. Kucharz EJ. Władysław Antoni Gluźński (1856–1935). Zarys biografii. Towarzystwo Internistów Polskich. Katowice 2006; 1-75.